

Nincs törvényi akadálya annak, hogy a társasági szerződés formális módosítása nélkül

-a tag felosztott üzletrész-hányadát kívülálló személyekre ruházza át,

- hogy több társasági tag egy másik tagnak, avagy több tag egy kívülállónak értékesítse üzletrészét.

Alkalmazott jogszabályok: Gt.II. 138. §. (2) bek. és 159. §. (2) bek.

A Győri Ítéltábla Pf.IV.20.315/2006/4.szám

Keresetében a felperes az alperes 2006. február 28-án megtartott taggyűlésen N. S. tag 1.800.000,-Ft-os üzletrésze felosztását jóváhagyó 1/2006. (II. 28.) határozata felülvizsgálatát és a határozat hatályon kívül helyezését kérte.

Keresetében előadta, hogy a J. Kereskedelmi-Mezőgazdasági-Termelő Kft. 3.000.000,-Ft jegyzett tőkéjéből a felperes 1.200.000,-Ft, míg N. S. tag 1.800.000,-Ft névértékű üzletrésszel rendelkezik. A 2006. február 28-i taggyűlésen N. S. tag bejelentette, hogy üzletrészét fel kívánja osztani egy 100.000,-Ft-os és egy 1.700.000,-Ft-os üzletrészre, azért, hogy a 100.000,-Ft névértékű üzletrészt ajándékozás címén átruházza három személyre. A taggyűlés – a felperes nemleges szavazatával – egyszerű szótöbbséggel hozzájárult az üzletrész felosztásához.

A keresetben kifejtett jogi álláspont szerint a taggyűlési határozatot a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény (Gt.II.) 159. §. (1) bekezdése alapján háromnegyedes szótöbbséggel kellett volna meghozni, mivel az üzletrész felosztása a társasági szerződés módosítását igényelte volna, ugyanis a felosztott üzletrész átruházása érintette az alperes társasági szerződése Gt.II. 123. §. (1) bekezdés a.) pontja szerinti kötelező elemét, az egyes tagok törzsbetéteinek mértékét. Ezért nem állt fenn ebben az esetben a Gt.II. 159. §. (2) bekezdésében meghatározott az a – a törzsbetétek mértékét nem érintő – tagváltozási eset, amely a társasági szerződés módosítását valóban nem igényelte volna.

Ellenkérelmében az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Kifejtette, hogy az üzletrészekben és a tagok személyében bekövetkezett változások a társasági szerződés módosítását nem igénylik a Gt.II. 138. §. (2) bekezdése és 159. §. (2) bekezdése szerint. Utalt arra, hogy nem a perbíróság, hanem a cégbíróság hatáskörébe tartozik az, hogy a tagváltozás folytán benyújtott változásbejegyzési kérelem alkalmas-e a cégjegyzékbe való bejegyzésre.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével az alperes 1/2006. (II.28.) taggyűlési határozatát hatályon kívül helyezte, egyben kötelezte az alperest 42.000,-Ft perköltség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság határozatának indokolásában a Gt.II. 11. §.-a, 123. §. (1) bekezdés a.), c.) pontjai alapján arra a jogi álláspontra helyezkedett, hogy a támadott üzletrész felosztásáról szóló taggyűlési határozat „szükségképpen magával hozza” az alperes társasági szerződése módosítását, mivel az üzletrész felosztással és a közös tulajdonú üzletrész kialakításával bővült a tagok köre, megváltozott a törzsbetétek, üzletrészek egymáshoz viszonyított aránya, a tagok szavazati jogának mértéke. A társasági szerződés módosítása pedig háromnegyedes szavazattöbbséghez kötött, mely hiányzott a keresettel vitatott határozatnál. Az elsőfokú bíróság utalt a Gt.II. 157. §. (3) bekezdésére és 159. §. (2) bekezdésére is, amely álláspontja szerint jelen esetben nem volt alkalmazható, mivel nem „egyszerű” tagváltozás történt.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása, a kereset elutasítása és felperes perköltségben marasztalása iránt. Fellebbezésének indokolásában kifejtette, hogy az üzletrész felosztásáról szóló határozat nem igényel minősített szótöbbséget a Gt.II. 19. §-a és 159. §. (1) bekezdése szerint, ezért a vitás határozat meghozatalához elegendő volt az egyszerű szótöbbség is, ugyanis a támadott határozatban az alperes taggyűlése a társasági szerződés módosításáról nem rendelkezett. Újfént rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság hatásköre túllépésével vizsgálta, hogy a társasági szerződés egyes elemeit érintő változásoknál szükséges-e a társasági szerződés módosítása, illetve az ehhez kapcsolódó határozati arányt, mivel mindez a cégbíróság hatáskörébe tartozik.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítélete helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását indítványozta.

A fellebbezési ellenkérelmében fenntartotta azon álláspontját, hogy a tagváltozáson kívül a társasági szerződés valamennyi – a Gt.II. 123. §. (1) bekezdésében felsorolt – elemeinek módosítása esetén a társasági szerződés módosítására van szükség. Jelen esetben az üzletrész felosztásával és annak egy része kívülállókra átruházásával módosult az egyes tagok törzsbetéteinek mértéke, mely – ugyan eltérő aktus az üzletrész felosztásától – de mégis a Gt.II. 159. §. (1) bekezdésében meghatározott arányú döntéssel a társasági szerződés módosítását igényelte volna, amely hiányzott a támadott határozat meghozatalánál.

A fellebbezés alapos.

Az ítélet megállapította, hogy az elsőfokú bíróság téves jogkövetkeztetésre jutott annak megállapításával, hogy az üzletrész felosztására vonatkozó taggyűlési határozat – minősített szavazattöbbséget igénylő – társasági szerződés módosításának minősül.

A jelen eljárásban alkalmazandó, a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény (Gt.II.) 133. §. (1) bekezdése szerint a társaság bejegyzését követően a korlátolt felelősségű társaság tagjainak jogait és a társaság vagyonából őket megillető hányadot az üzletrész testesíti meg. A Gt.II. 134. és 137. §-a szerint – az ott írt feltételek fennállása esetén – az üzletrész – avagy ha az felosztásra került (Gt.II. 140. §.) – annak egy hányada kívülállóra átruházható. A 138. §. (1), (3) bekezdésében

foglaltak értelmében az üzletrész átruházása esetén az átruhazónak a tagsági jogviszonyból eredő jogai és kötelezettségei az üzletrész megszerzőjére szállnak át, a tulajdonosváltást és annak időpontját a tagjegyzékbe való bejegyzés végett az üzletrész megszerzője köteles bejelenteni a társaságnak a törvényben meghatározott alakban és tartalommal. Az üzletrész átruházás folytán előállt tagváltást a társaság köteles bejelenteni törvényes képviselője útján a cégbíróságnak (Gt.II.26. §. (1) bek.).

A Gt.II. 140. §. (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy az üzletrész csak átruházás, jogutódlás és öröklés esetén osztható fel, a felosztáshoz a taggyűlés hozzájárulása szükséges.

Az itt felhozott törvényi rendelkezésekből azt kell leszűrni, hogy a taggyűlés üzletrész felosztásához hozzájáruló határozata - a fellebbezés helytálló okfejtése szerint – minősített szavazattöbbséghez (így: háromnegyedes szótöbbséghez) nincs kötve, így a hozzájáruló határozat egyszerű szótöbbséggel is meghozható. Az idézettek alapján az is megállapítható, hogy – a fellebbezési ellenkérelem helytálló álláspontja szerint – az üzletrész felosztásra vonatkozó taggyűlési hozzájárulás, valamint az üzletrészek átruházása, az ennek folytán előálló tagváltás (és így az üzletrészek egymáshoz viszonyított arányának megváltozása) két eltérő „jogi aktus”. Az üzletrész felosztásához a taggyűlés járulhat hozzá, míg ettől eltérően az üzletrész, illetve üzletrész hányad kívülállóra történő átruházása a tag – törvényi feltételek között gyakorolható – akaratelhatározásán alapul.

Ez utóbbi alapján megkötött üzletrész átruházási szerződés folytán előálló tagváltás jogszerűségét – így azt, hogy az igényelt-e társasági szerződés módosítást – a cég cégjegyzékét vezető cégbíróság a változásbejegyzési eljárás során az 1997. évi CXLV. törvény (Ctv.) 44. §. (1) bekezdés alapján tartozik vizsgálni.

Az elsőfokú bíróság azontúl, hogy a társasági határozat felülvizsgálati iránti perben a cégbíróság változásbejegyzési eljárása során gyakorolt törvényességi felügyeleti jogkörébe tartozó kérdésben foglalt állást, tévedett is azon jogi kérdés megítélésénél, hogy a perbeli – de: nem a támadott üzletrész-felosztáshoz hozzájáruló határozattal előálló – tagváltáshoz szükséges-e a korlátolt felelősségű társaság társasági szerződése módosítása.

A Gt.II. 138. §. (2) bekezdése és 159. §. (2) bekezdése kifejezetten úgy rendelkezik, hogy az üzletrész átruházása és a tagok személyében történt változás a társasági szerződés módosítását nem igényli. Ezek a törvényi rendelkezések a társasági szerződés módosítása szükségtelenségét nem szűkítik le azokra az esetekre, amikor az üzletrész átruházás a tagok számában, a szavazati jog mértékében, illetve az üzletrészek (törzsbetétek) egymáshoz viszonyított arányában változást nem okoz. Nincs tehát törvényi akadálya annak sem, hogy – a társasági szerződés formális módosítása nélkül – a tag felosztott üzletrész-hányadát ruhazza át kívülálló személyekre, mint ahogy annak sem, hogy több társasági tag egy másik tagnak, avagy kívülállónak értékesítse üzletrészét, amely esetekben a tagok személyén kívül megváltozik – esetlegesen és szükségképpen – az egyes tagok üzletrészeinek

(törzsbetéteinek) egymáshoz viszonyított aránya és a tagi szavazati jog mértéke is. (BH 1992/652., Legfelsőbb Bíróság Cgf.II.30.683/2001., Fővárosi Ítéltábla 10.Cgf.44.889/2004/2., 13.Cgf.40.661/2003/2., Szegedi Ítéltábla Cgf.III.30.377/2005/.szám)

Ezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §. (2) bekezdés alapján megváltoztatta és a kereset elutasította.